

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕКОЛОГІЇ

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
“ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА СПРАВА”

1. Профіль дисципліни

Кафедра екології	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 10 «Природничі науки» Спеціальність: 101 «Екологія» Освітньо-професійна програма Кількість кредитів – 5 Загальна кількість годин – 150 Рік підготовки, семестр – 2 рік 3 семестр Компонент освітньої програми: <i>обов'язкова</i> Цикл підготовки: (<i>загальний/ професійний</i>) Мова викладання: українська
-------------------------	---

2. Інформація про викладача

Викладач	к.с.-г.н., доцент кафедри екології ПАЗИЧ Віктор Миколайович
Профайл викладача	ORCID: 0000-0002-1597-2334 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57204552381 https://scholar.google.com.ua/citations?user=FXMzWzcAAAAJ&hl=uk&oi=ao
Контактна інформація	0976130103, viktorpazuch@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://10.0.2.12/course/view.php?id=4764
Консультації	<i>Офлайн консультація в 713 аудиторії корпус № 1 або онлайн консультація через Zoom, Viber щосереди з 15.00 до 17.00</i>

3. Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Ландшафтна екологія» дає цілісне уявлення про природні комплекси, їх ієрархію і структуру, методи дослідження, у тому числі картографічні та польові ландшафтні дослідження. Значна увага приділяється особливостям факторіальної, процесної, динамічної геоекології, антропогенним змінам геоекологічного простору і його складових, антропогенезу в природних системах, типології антропотехнічних ландшафтів, формуванню геоекологічної мережі для підтримки динамічної рівноваги.

4. Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни є професійна підготовка бакалаврів з екології, які зможуть при необхідності працювати на територіях природно-заповідного фонду, застосування ними знань для наукової діяльності, організації ведення екологічно збалансованого господарювання та проведення ефективного екологічного контролю.

Завданнями навчальної дисципліни «Природно-заповідна справа» є:

- надання здобувачам освіти теоретичних і практичних знань, вироблення у них професійної потреби щодо необхідності покращання екологічного стану країни згідно з

конституційним правом населення на чисте довкілля через створення географічно репрезентативної мережі природно-заповідних територій;

- усвідомлення необхідності переходу на збалансоване співвідношення земель природно-заповідного фонду з іншими категоріями земель які відносять до природоохоронних і визнання їх обов'язковою складовою сталого розвитку держави;

- закріплення стереотипу пріоритетності збереження біотичного та ландшафтного різноманіття через формування національної екологічної мережі України, уявлення організації системи екологічно моніторингу природоохоронних територій та управління ними, підвищення рівня екологічної та природоохоронної свідомості майбутніх екологів.

Результатом вивчення навчальної дисципліни є набуття загальних та спеціальних компетентностей передбачених освітньою програмою:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

СК 01. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

СК 07. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

СК 08. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.

СК 12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

5. Організація навчання

5.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	28	4
Практичні / лабораторні	32	4
Самостійна робота	90	142

5.2. Формат дисципліни

Для формування у бакалаврів системного наукового та творчого мислення на лекційних та практичних заняттях проводяться обговорення актуальних питань з даної дисципліни, експрес-опитування, аналіз та вирішення практичних завдань, тестування.

Лекції проводяться очно з можливим поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни (на платформі Moodle) під безпосереднім керівництвом викладача з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (мультимедійні презентації, навчальні фільми тощо), що призначені для супроводу навчального процесу.

Практичні роботи містить короткі теоретичні відомості, хід виконання роботи, контрольні питання, посилання на перелік рекомендованих джерел.

Самостійна робота студентів передбачає виконання індивідуальних завдань із використання можливостей мережі Інтернет, літературних джерел, статистичних довідників, літописів природи. Самостійна робота планується та організовується індивідуально кожним здобувачем, але він завжди може розраховувати на консультацію викладача.

Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

5.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
Модуль 1.				
1	T1	Заповідна справа як навчальна дисципліна: зміст, мета і завдання	2	1
2	T2	Теоретичні засади організації природно-заповідних об'єктів і територій	2	
3	T3	Правове забезпечення природно-заповідної справи в Україні	2	
4	T4	Міжнародне співробітництво України у галузі охорони природи	2	
Модуль 2.				
5	T5	Категорії природно-заповідного фонду України	2	
6	T6	Червона книга України, її призначення та структура. Види червоного списку МСОП	2	
7	T7	Зелена книга України	2	
8	T8	Створення та проектування територій природно заповідного фонду України	2	1
Модуль 3.				
9	T9	Природоохоронна діяльність на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду України	4	1
10	T10	Реінтродукція. Популяція як одиниця охорони	2	
11	T11	Загальнодержавна програма формування національної екологічної мережі України	2	
12	T12	Сучасний стан природно-заповідного фонду України	2	
13	T13	Юридична відповідальність за порушення законодавства про природно-заповідний фонд	2	1
Разом:			28	4

5.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	<i>ПРИКЛАД:</i> <i>Участь у роботі впродовж семестру/залік – 60/40</i>				
	Вид заняття	Максимальна к-сть балів за одиницю	К-сть од.	Максимальна к-сть балів	
	Модуль 1				
	Лекції	1	4	4	
	Практичні заняття	1	5	5	
	Індивідуальні завдання (самостійна робота)	2	1	2	
	Модульна контрольна робота	9	1	9	
	Разом за модуль 1			-	20
	Модуль 2				
	Лекції	1	4	4	
	Практичні заняття	1	5	5	
	Індивідуальні завдання	2	1	2	

	<table border="1"> <tr> <td>(самостійна робота)</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>9</td> <td>1</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Разом за модуль 2</td> <td></td> <td>-</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">Модуль 3</td> </tr> <tr> <td>Лекції</td> <td>1</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Практичні заняття</td> <td>1</td> <td>6</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Індивідуальні завдання (самостійна робота)</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>7</td> <td>1</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Разом за модуль 3</td> <td></td> <td></td> <td>20</td> </tr> </table>	(самостійна робота)				Модульна контрольна робота	9	1	9	Разом за модуль 2		-	20	Модуль 3				Лекції	1	5	5	Практичні заняття	1	6	6	Індивідуальні завдання (самостійна робота)	2	1	2	Модульна контрольна робота	7	1	7	Разом за модуль 3			20
(самостійна робота)																																					
Модульна контрольна робота	9	1	9																																		
Разом за модуль 2		-	20																																		
Модуль 3																																					
Лекції	1	5	5																																		
Практичні заняття	1	6	6																																		
Індивідуальні завдання (самостійна робота)	2	1	2																																		
Модульна контрольна робота	7	1	7																																		
Разом за модуль 3			20																																		
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає такі основні форми діяльності студентів: аудиторна робота на лекції, виконання практичних робіт, підготовка навчальних проєктів, самостійне опрацювання навчальної та наукової літератури. На заняттях та консультаціях будуть використані такі основні типи завдань: презентації навчальних проєктів, письмові роботи, робота в групах для засвоєння студентами навчального матеріалу і відпрацювання практичних навичок.</p> <p>Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю за умови здачі або захисту практичних робіт та самостійної роботи.</p>																																				
Критерії оцінювання	<p>Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно контрольні заходи включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів); - підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену, відповідно до графіку навчального процесу. <p>Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активна робота на лекційних заняттях; - активна участь у виконанні та захист практичних робіт; - експрес-опитування. <p>Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамена. Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.</p>																																				

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань здобувачів освіти під час практичних занять проводиться за накопичувальною 100-бальною системою за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при виконанні самостійної науково-дослідницької діяльності, зокрема при виконанні магістерської кваліфікаційної роботи;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах, у тому числі. при написанні наукових публікацій, і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів освіти.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів освіти, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та статистичну обробку.

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового заліку (тестів).

Завданням заліку є перевірка розуміння здобувачами освіти програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачами компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Здобувачі освіти не можуть бути допущені до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів. Після

	<p>екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін здобувачі добирають залікові бали.</p> <p>Здобувачі освіти вважаються атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Результат семестрового заліку оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 24 бали) і проставляється у відповідній графі екзаменаційній «Відомості обліку успішності».</p> <p>Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час заліку, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – «задовільно»", "59 і менше балів – «не задовільно»" та заноситься у екзаменаційну "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів здобувач освіти обов'язково складає екзамен після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін.</p> <p>У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства.</p>
--	---

Примітка: Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання початкової роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.

Результати навчання

ПР 01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

ПР 02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.

ПР 06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.

ПР 16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

ПР 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПР 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

ПР 22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.

ПР 26. Розуміти сучасну мережу природно-заповідного фонду (ПЗФ) України та її структуру; засоби збереження та напрями використання ПЗФ.

ПР 27. Вміти приймати організаційні, природоохоронні та інші рішення, які забезпечують екологічно безпечне функціонування природних та штучних екосистем.

Вимоги до знань та умінь:

знати:

– головні теоретичні основи природно-заповідної справи та її місце у геосозології;

- основні етапи розвитку природно-заповідної справи в Україні, мотиви створення природно-заповідних територій та їх функції;
- структуру, динаміку, природно-географічні й адміністративно-територіальні закономірності розподілу природно-заповідного фонду України;
- основи законодавства про природно-заповідний фонд та державного управління у галузі природно-заповідної справи України;
- програму наукових досліджень за “Програмою Літопису природи для заповідників і національних природних парків”;
- структуру і напрями географічних досліджень на природно-заповідних територіях;
- вимоги та послідовність створення природно-заповідних територій та екологічної мережі України;
- географічні і біологічні засади організації та ландшафтно-геоморфологічні підходи і методи проектування природно-заповідних територій і об’єктів,
- природоохоронні категорії МСОП та основні напрями міжнародної співпраці у галузі природно-заповідної справи.

ВМІТИ:

- здобувати інформацію про сучасний стан природно-заповідної справи та особливості природи, проблеми і перспективи функціонування природних і біосферних заповідників, національних природних парків України;
- аналізувати нормативно-правові документи щодо особливостей статусу і завдань, структури території та вимог охоронного режиму територій і об’єктів природно-заповідного фонду України;
- встановлювати взаємозв’язок географічних закономірностей розподілу природнозаповідного фонду України з природно- та економіко-географічними особливостями території держави;
- аналізувати міжнародні нормативно-правові документи у галузі природно-заповідної справи.

6. Пререквізити

Для успішного вивчення навчальної дисципліни «Природно-заповідна справа» попередньо студент має прослухати фахові дисципліни за освітнім ступенем «бакалавр»: «Біорлогія», «Загальна екологія» які є початковою ланкою у вивченні природничих освітніх компонент. У свою чергу, дисципліна «Природно-заповідна справа» є підґрунтям для дисциплін, які спираються на концепцію системності екологічних досліджень, а саме: «Охорона біорізноманіття екосистем», «Збалансоване природокористування», «Організація та управління в природоохоронній діяльності», «Стратегії охорони природи» та інших.

7. Політики дисципліни

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним планом (за погодженням із деканатом). Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 75%). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин. Політика щодо академічної доброчесності: усі навчальні індивідуальні проекти перевіряються на наявність плагіату. Не допускається списування під час контрольних робіт та екзамену (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

8. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Курс навчальної дисципліни в Moodle. Мережа інтернет та онлайн-сервіси. Бібліотечний фонд. Пакет програм Microsoft Office. Червона та зелена книга України та Міжнародного союзу охорони природи, мультимедійне устаткування.

У програмі вивчення курсу передбачено поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання через університетську систему Moodle, а також із використанням Zoom, Skype, Viber.

9. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Базова:

1. Андронов В.А. Заповідна справа: навч. посіб. / В.А. Андронов, Є.О. Варивода, Г.В. Тітенко. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 204 с.
2. Заповідна справа в Україні: навчальний посібник / За заг.ред. М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. – К.: Географіка, 2003. – 306 с.
3. Природно-заповідний фонд Житомирської області: Довідник / Орлов О.О., Сіренський С.П., Якушенко Д.М., Жижин М.П., Степаненко М.А., Тарасевич О.В. / За загальною редакцією О.О. Орлова. - Житомир - Новоград-Волинський: вид-во "НОВОГрад", 2015. - 404 с.
4. Стратегія імплементації ГІС-технологій у виробничу діяльність Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника / О. В. Скидан, Т. П. Федонюк, О. В. Жуков, В. М. Пазич, та ін. – Новоград-Волинський: ФОП Наумович Р.А., 2019. – 48 с.
5. Інструктивні матеріали до використання геоінформаційної системи Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника: / О. В. Скидан, Т. П. Федонюк, О. В. Жуков, В. М. Пазич та. ін. – Новоград-Волинський: ФОП Наумович Р.А., 2019. – 46 с.
6. Заповідна справа : навч. посіб. / О.Г. Чайка, В.І. Мокрий. - Львів : Львівська політехніка, 2017. - 144 с.
7. Заповідна справа // Словник-довідник з екології : навч.-метод. посіб. / уклад. О. Г. Лановенко, О. О. Остапішина. — Херсон : ПП Вишемирський В. С., 2013. – С. 94.
8. Фурдичко О.І. Заповідна справа в Україні: підручник / О.І. Фурдичко, В.К. Сівак. – Чернівці: Зелена Буковина, 2005. – 336 с.
9. В. І. Олещенко. Заповідна справа // Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія / ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. Т. 10.
10. Fedoniuk, T., Borsuk, O., Melnychuk, T., Zymarova, A., & Pazych, V. (2021). Assessment of the consequences of forest fires in 2020 on the territory of the Chernobyl radiation and ecological biosphere reserve. *Scientific Horizons*, 24(8), 26-36.
11. Ковальчук А. А. Заповідна справа: науково-довідкове видання / А. А. Ковальчук. – Ужгород: підприємство Ліра, 2002. – 328 с.
12. Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 6, Т. 1. – Київ, Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – 438 с. Режим доступу : <http://uncg.org.ua/materialy-do-4-vydannia-chkutvarnyu/>
13. Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 6, Т. 2. – Київ, Інститут зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – 450 с. Режим доступу : <http://uncg.org.ua/materialy-do-4-vydannia-chkutvarnyu/>
14. Мудрак О.В. Заповідна справа. Практикум / О.В. Мудрак, Г. І. Кравчук. – Вінниця : ВНАУ, 2011. – 96 с. Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/715357/>
15. Фауна України: охоронні категорії. Довідник / О. Годлевська, І. Парнікоза, В. Різун [та ін.]. – Київ, 2010. – 80 с.
16. Червона книга України. Рослинний світ./ за ред. Я. П. Дідуха – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с. Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0012364>
17. Червона книга України. Тваринний світ./ за ред. І. А. Акімова – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с. Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0012364>.
18. Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник. / За загальною редакцією М. Д. Гродзинського, М. П. Стеценка. – К. : 2003. – 306 с.

Додаткова:

1. МСОП (Міжнародна спілка охорони природи і природних ресурсів) // навч.-метод. посіб. / уклад. О. Г. Лановенко, О. О. Остапішина. – Херсон : ПП Вишемирський В. С., 2013. – С. 125.

2. Геоінформаційні технології в науковій діяльності Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника. Т.Федонюк, О.Галущенко, Т.Мельничук, В.Пазич та ін / Науково-практичний журнал НАУКОВИЙ ХАБ CHORNOBYLscienceHUB, №1-2 (2-3), липень 2021. – с. 6-14.

3. Заповідна справа : методичні рекомендації до проведення практичних робіт / Л. В. Щепна, - Луцьк, 2019. – 32 с.

4. Самойленко Н. М. Організація та управління в природоохоронній діяльності : навч. посіб. / Н. М. Самойленко, Д. В. Райко, В. І. Аверченко. – Харків : НТУ «ХПІ», Видавництво «Лідер», 2018. – 174 с.

5. Максименко Н. В. Організація управління в природоохоронній діяльності : навчально-методичний посібник для проведення контроль-колоквіумів, практичних та самостійних робіт студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / Н. В. Максименко, Р. О. Квартенко, А. С. Александрова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 46 с.

6. Фіторізноманіття Поліського природного заповідника: водорості, мохоподібні, судинні рослини /Колектив авторів/ За заг. ред. к.б.н. О. О. Орлова. – Київ: Вид-во ТОВ "НВП «Інтерсервіс», 2013. – 256 с.

7. Кир'янова В. О. Особливості юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства / В. О. Кир'янова, Є. І. Матвієнко, А. С. Ярошенко // Юридичний науковий електронний журнал. - 2020. - № 1. - С. 131–134.

8. Ковальчук А.А. Заповідна справа: науково-довідкове видання / А.А. Ковальчук. – Ужгород: “Ліра”, 2002. – 328 с.

9. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа: навч. посіб. / С.Ю. Попович. – К.: Арістей, 2007. – 480 с.

10. Парнікоза І. Ю., Шевченко М. С., Іноземцева Д. М., Василюк О. В., Шевченко О. С. Раритетна флора (Охорона, вивчення, ре інтродукція силами студентських екологічних організацій) – К.: Національний екологічний центр України, 2006. – 164 с.

11. Методичні рекомендації з організації інвентаризації, оцінки, моніторингу водно-болотного угіддя міжнародного значення та складання інформаційного опису / За заг. ред. В. Демченка, О. Петрович. – Херсон: Видавництво «ОЛДІ–ПЛЮС», 2020. – 228 с.

Інтернет ресурси:

1. Природоохоронне законодавство України -

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

2. Закон України Про екологічну мережу України -

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1864-15#Text>

3. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України -

<https://mepr.gov.ua/>

4. Міжнародний союз охорони природи - <https://wownature.in.ua/articles/vydy-chervonoho-spysku-msop/>

5. Сторінка WWF-Україна - <https://wwf.ua/>

6. Національна комісія України у справах ЮНЕСКО -

<https://unesco.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo>

7. Програма ЮНЕСКО «Людина і біосфера» щодо біосферних резерватів -

<https://en.unesco.org/mab>

8. Світова мережа біосферних резерватів ЮНЕСКО -

<https://en.unesco.org/biosphere/wnbr>

9. Рамсарська конвенція- <https://ramsar.org/>

10. Міжнародний методичний посібник з проблем збереження особливо цінних лісів - <https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/111111111111.pdf>

11. Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник -

<https://zapovidnyk.org.ua/>

Викладач Віктор ПАЗИЧ

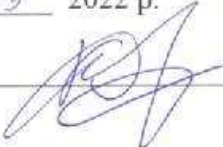
Гарант освітньої програми Тетяна ФЕДОНЮК

Декан факультету Анатолій ВИШНЕВСЬКИЙ

Силабус затверджений на засіданні кафедри
Протокол № 2 від "30" 08 2022 р.

В.о. завідувача кафедри Людмила ГЕРАСИМЧУК

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною
комісією факультету
Протокол № 1 від "02" 09 2022 р.

Голова НМК факультету Олександр КРАТЮК

